

Fredsmarsch i Göteborg 14 maj 2017

"Krigen är överfinansierade och fredsarbetet underfinansierat!". Uttalandet från Ban Ki-Moon stämmer väl när vi konfronteras med de besparingar som gäller sjukvård, skola och människors behov och får veta att den största krigsövningen på 20 år, Aurora 17, beräknas kosta 586 miljoner. Krigsövningen Aurora är en övning i Göteborg, Stockholm och runt Gotland som sker i september då 20.000 svenska soldater skall öva tillsammans med soldater från Estland, Finland, Frankrike, USA och England. Stridsvagnar kommer att fraktas hit och eftersom Nato har en doktrin som innebär att kärnvapen ingår tillsammans med konventionella vapen är den samlade freds rörelsen engagerad i att protestera. Vi förordar att fred skapas med fredliga medel, att konflikter löses med möten mellan människor, respekt för lagar och diplomati. Det moderna samhällets sårbarhet kan inte skyddas med vapen.

Det svenska försvaret har övat tillsammans med hemvärnet i Göteborg sedan andra världskriget ungefär 20 dagar per år. Alltsedan försvarsmakten begärde att få utöka antalet skjutdagar i Göteborgs södra skärgård till 115 dagar och 70 nätter per år har protesterna vuxit från den bofasta skärgårdsbefolkningen på 4.500 personer, och från alla som har öarna som rekreationsområde och bor där sommartid. Området är en stadsdel av Göteborg! Göteborgs kommun är enig i protesterna.

Nätverket Fredsam i Göteborg, som har funnits sedan 1983, har tillsammans med Skärgårdsuppropet arrangerat seminarier, uppvaktat myndigheter, deltagit i miljödomstolens möte och hearing, skrivit debattartiklar och haft program på Bokmässan med titlar som "Krigsturism- en lönsam affär". I och med att värdlandsavtalet med Nato slöts den 25 maj 2016 trots omfattande protester från freds rörelsen ser vi nu konsekvenserna genom att övningen Aurora 17 skall genomföras på svenskt territorium i september, en samövning med Nato-länder.

Fredsam har fokuserat på att "Väcka för fred" med tre aktiviteter under våren. Den 6 maj hölls ett seminarium med fredsaktivisten Asma Khalifa om Libyen och följderna av Natos ingripande. Den 13 maj föreläste Stellan Vinthagen om Icke våld och höll workshop om användbara tekniker.

Den 14 maj samlades en skara på ca 100 personer vid entrén till Slottsskogen för en fredsmarsch längs Linnégatan till Esperantoplatsen. Banderoller med

texten Stoppa Aurora, flygblad med information om krigsövningen fanns på plats och från Fredsrörelsen på Orust kom Erni och Ola Friholt och Håkan Håkansson och bidrog med Olas pampiga banderoll med texten "Fred med Fredliga medel Nato ut ut Sverige" först i ledet. Mötet leddes av Karin Utas Carlsson som gav en bild av hur vi i fredsrörelsen uppfattar den ökade militariseringen, hur hotbilder målas upp och hur media beskriver ett närmande till Nato som angeläget trots att detta inte är vad svenska folket ger uttryck för. Den musikaliska delen inleddes därefter med skön stämsång av Göteborgs feministiska kör som framförde ett antal nya texter med aktuellt innehåll. Jan Hammarlund fortsatte sedan med ett finstämt urval av gamla kända och andra inte så ofta hörda visor. Vi fick t.ex. höra Karin Boyes text: "Javisst gör det ont när knoppar brista" som skrevs till Fredskämpen Elin Wägner. Jazzmusiker för fred som varit aktiva sedan 1983 avslutade programmet vid Linnéplatsen med flera välkända godbitar och härlig sång av Benke Hinnersson.

Efter musikprogrammet formerade sig gruppen på led och med vajande banderoller tågade vi nerför Linnégatan till Esperantoplatsen anförda av en polisbil som banade väg. Vi sjöng "Aldrig, aldrig, aldrig ger vi upp", "I natt jag drömde" solen sken och människor på caféernas uteserveringar vinkade och gjorde V-tecken! Massor av flygblad delades.

På Esperantoplatsen talade Gunnar Westberg, Svenska läkare mot kärnvapen om hur utomordentligt farligt läget är i världen idag med stormakter som hotar varandra med "begränsad" användning av kärnvapen. Ett fullständigt vettlöst resonemang. Det krävs lag som förbjuder kärnvapen totalt, som gör det kriminellt att använda kärnvapen. Lagar mot kärnvapen är på väg att förhandlas fram. Han avslutade sitt anförande med att fråga den församlade menigheten: Vi kräver att Sverige lagstiftar om förbud mot kärnvapen på svenskt territorium! Är det mötets mening? Svar: Ett rungande ja. Vi kräver att Sverige är drivande i frågan om förbud mot kärnvapen! Vill vi det? Svar: Jaaa!

Harriet Johansson Otterloo välkänd fredsaktivist i Göteborg från det stora nordiska fredsmötet 1982 som samlade nära 100.000 på Ullevi framträdde därefter.

"Aurora, morgonrodnadens gudinna är kidnappad !" inledde Harriet sitt anförande. "Morgonrodnadens gudinna iklädd Natouniform tvingas hon ledas av utländska soldater på svensk mark och att bryta mot FN-stadgan. Soldater är

inte här för att skydda sjöfågel, fisk och skärgårdens ro och stillhet. Inte heller för att värna Vätterns sötvatten, en bristvara på jorden idag." "Vi måste befria Aurora!" Dessa krigsaktiviteter har sedan urminnes tider skapat fredsaktivister alltifrån Lysistrate. Den heliga Birgitta, Fredrika Bremer och många, många kvinnor har arbetat och samarbetat internationellt för fred. Vid unionsupplösningen med Norge 1905 beskylldes de som talade för en fredlig uppgörelse för landsförrädare. 1915 protesterade kvinnor mot första världskriget och bildade IKFF, *på 50-talet var kärnvapenfrågan aktuell* och vi har Barbro Alving, Ingrid Segerstedt Wiberg, Inga Thorsson och många fler att tacka för att de engagerade sig mot kärnvapnen. På 60-talet blomrade FNL-rörelsen och på 70-talet kämpade fredsörelsen mot neutronbomben. På 80-talet var det stora demonstrationer mot att USA satte upp raketer i Tyskland som riktades mot Skandinavien som tänkt testmål "där det ändå inte bodde några människor".

I morgon den 15 maj är det 35 år sedan Det stora Nordiska fredsmötet i Göteborg som samlade 100.000 människor på Ullevi under mottot Norden kärnvapenfri zon. Nordiska människor protesterade och följden blev att presidenterna i Sovjetunionen och USA Gorbatsjov och Reagan möttes och förhandlade om nertrappning av kärnvapen.

Vi trodde vi vunnit freden då. Men vi måste varje dag arbeta för att frigöra Gudinnan Aurora! Vi måste arbeta för demokrati, mänskliga rättigheter och för att FN skall bli vad det var tänkt att vara. Vi har rösträtt, vi väljer de som kan företräda våra intressen. Se till att dom gör det, annars röstar vi inte på er! Skriv personliga kort, brev och mail till era politiker. Gör fredsdockor!

Varma applåder mötte Harriet från publiken som gladda sig åt att se henne igen. Inspirerade av dessa båda fredskämpar samlar vi oss nu inom Fredsam för att planera våra fortsatta aktiviteter. Vi vill informera om Aurora och Väcka för fred genom att föra fram exempel på vägar till fred till göteborgarna om hur säkerhetspolitik skall drivas. Vägen till fred är fred

Aldrig, aldrig, aldrig ger vi upp!

Anna-Lisa Björneberg